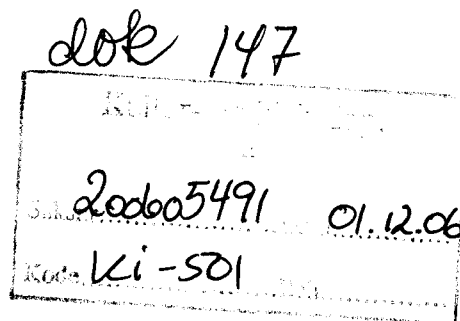

Rendalen kommune

KULTUR

Kultur- og kirke departementet
Kirkeavdelingen
P.b. 8030 Dep

0030 OSLO

Rendalen, 24.11.2006

Vår ref.	Løpenr.	Arkivkode	Saksbehandler	Deres ref.
06/1050-5	8956/06	C84 &13	Toril Andreassen 62468472	

NOU 2006: 2 STATEN OG DEN NORSKE KIRKE. HØRING

Gjønnesutvalget (ledet av fylkesmann Kåre Gjønnes fra Sør-Trøndelag) avga sin innstilling om forholdet mellom staten og Den norske kirke i januar i år. Kommunene er ved siden av en rekke andre offentlige organer og private institusjoner invitert til å uttale seg om innstillingen.

I høringsbrevet skriver statsråd Trond Giske at formålet med utredningsarbeidet var å skaffe grunnlag for å treffe beslutning om statskirkeordningen skal videreføres, reformeres eller avvikles. Med henblikk på dette formålet ble utvalget bedt om å vurdere statskirkeordningen i sin helhet, mulige eller ønskelige reformer innenfor ordningen og alternativ til statskirkeordningen. Utvalget skulle også vurdere ulike finansieringsordninger, gravferdsforvaltningen, ordninger for ivaretagelse av fredede og verneverdige kirker og ulike eiendomsrettslige spørsmål.

Utvalgets flertall, 18 av 20 medlemmer, anbefaler at statskirkeordningen oppheves. Blant flertallet anbefaler 14 medlemmer at Den norske kirke organiseres som en "lovforankret folkekirke", mens fire medlemmer anbefaler at Den norske kirke etableres som et selvstendig trossamfunn på lik linje med andre tros- og livssynssamfunn. To av utvalgets medlemmer anbefaler at dagens statskirkeordning videreføres innenfor gjeldende grunnlovsbestemmelser. Når det gjelder finansieringen, kommer utvalget med ulike anbefalinger i forhold til de tre hovedmodellene. Flertallet går likevel inn for at offentlige bevilgninger fortsatt skal stå for hovedfinansieringen av Den norske kirkes virksomhet. Medlemsbidrag vurderes også som finansieringskilde, enten som hovedfinansieringsmåte eller som supplement til offentlige tilskudd.

Kirkeordning
Rettslig forankring
Øverste myndighet
Utnevning av proster
og biskoper

Grunnlovsforankret folkekirke
Grunnloven
Kongen i kirkelig statsråd
Kongen i kirkelig statsråd
(ev. bare biskoper)

Lovforankret folkekirke
Særlov gitt av Stortinget
Kirkemøtet
Kirken står fritt

Selvstendig folkekirke
Trossamfunnsloven
Kirkemøtet
Kirken står fritt

Statsråden ønsker høringsinstansenes syn på de overordnede spørsmålene som gjelder statskirkeordningen og den framtidige organiseringen og finansieringen av Den norske kirke. Men det er også ønskelig å få synspunkter på de andre forslagene som utvalget har kommet med.

Postadresse 2485 RENDALEN	Besøksadresse Kommunchuset E-post: postmottak@rendalen.kommune.no	Telefon 62 46 85 00	Telefaks 62 46 85 01	Org.nr: NO 940028515 MVA Bankgiro: 1850 07 52013
-------------------------------------	--	-------------------------------	--------------------------------	--

Rendalen kommune

Til høringen er vedlagt et skjema som høringsinstansene er bedt om å fylle ut og returnere sammen med sin uttalelse. Selv om det er utfordrende å gi uttrykk for sammensatte oppfatninger gjennom avkryssingsmetoden, vil likevel arbeidsutvalget oppnevnt av kommunestyret krysse av for de alternativene som ligger nærmest kommunens syn.

Rendalen kommunes høringssvar

Arbeidsutvalget finner det vanskelig å fatte vedtak som direkte går på tros- og livssynsspørsmåls forankring innenfor kirkeordningen. En fremmer følgelig i tre punkter de hovedsynspunkter som er nedfelt i stat-kirke utvalgets innstilling.

Økonomi

Kommunen har sterke interesser knyttet til kirkens økonomi. Flertallet i Gjønnnesutvalget foreslår at offentlige bevilgninger skal stå for hovedfinansieringen. Staten bør gi tilskudd som dekker lønninger og personalkostnader. Det foreslås at kommunene skal gi tilskudd som dekker bygging, vedlikehold, forvaltning og drift av kirkebygg.

Et mindretall i utvalget foreslår at den offentlige bevilgningen i sin helhet kommer fra staten.

Rendalen kommune støtter forslaget om at staten skal ha ansvar for å dekke alle lønninger og personalkostnader knyttet til drift av kirka. Dette standpunkt er uavhengig av om det blir en videreført statskirke eller en lovforankret statskirke.

Gravferdsforvaltningen

Et flertall på 17 av Gjønnnesutvalgets 20 medlemmer anbefaler at gravferdsloven endres slik at hovedprinsippet blir at kommunen skal ha ansvaret. Gravferd er en allmenn oppgave som bør ivaretas av det offentlige. Begrunnelsen er at kommunene er en tros- og livssynsmessige nøytral instans. Skillet mellom de juridiske og praktiske sider og de religiøse sider blir tydeligere.

Utvalgets mindretall konstaterer at det ikke er registrert noe ønske i flertallet av befolkningen om å flytte ansvaret over på kommunene. De fleste er fornøyd med måten kirkelig fellestråd ivaretar ansvaret på. Mindretallet ønsker at kirkelig fellestråd fortsatt skal beholde ansvaret, både fordi de fleste gravferder skjer etter kirkens ritualer og fordi kirkebygg og kirkegårder utgjør en integrert helhet.

Rendalen kommune ønsker at den lokale kirke skal stå for gravferdsforvaltningen.

Fredede og verneverdige kirker

Etter dagens ordning har kommunen det økonomiske ansvar for kirker og kirkegårder. Å stå for drift og vedlikehold av kirkebygg er blant de viktigste oppgavene kommunen har på det kirkelige området. Gjennom flere år har ikke bevilgningene til vedlikehold av kommunens fire kirker vært tilstrekkelig, noe som har ført til stort behov for ekstra vedlikehold da forfallet er betydelig.

Rendalen kommune ønsker at det gis midler fra Opplysningsvesenets fond til vedlikehold/restaurering av våre kirker. Det trengs et større løft enn hva kommunen kan bekoste.

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: Rendalen

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

Rendalen kommune mener at tros- og livssynsfrihet er en grunnleggende allment akseptert rettighet. Tros- og livssynsfrihet trenger ikke å være i motsetning til statskirkeordningen. Tvert om vil en moden statskirkeordning virke modererende og brobyggende mellom trosretninger. En avvikling av statskirken kan i neste omgang føre til sterk økning i visse trosretninger, med radikale oppfatninger og forkynnelse som kan virke undertrykkende overfor minoriteter og mindre trosretninger.

Det skal være frihet til religion. Ingen skal bli utsatt for tvang som begrenser muligheten til å velge en tro eller et livssyn, eller diskrimineres på bakgrunn av religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Disse garantier kan best gis innenfor en modernisert statskirkeordning. Rendalen kommune ønsker en folkekirke tilnærmet den vi har i dag, men med bred kontaktflate og rom for ulike grader av trosengasjement og aktivitet blant medlemmene.

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

I en tid med store endringer og både kulturelt og religiøst mangfold, ropes det etter trygghet og stabilitet, forutsigbarhet og tilhørighet. Vår tid preges av både rastløshet og rotløshet. Statskirken er en ordening som sikrer vår identitet og vårt fellesskap, vår historie og vår arv. Vår nåværende kirkeordning sikrer at vi har en åpen og raus folkekirke – med teologisk mangfold og nytenkning. Det er nettopp båndene mellom stat og kirke som har vært medvirkende til kirkens åpenhet – både når det gjelder kvinnelige biskoper og homofiles plass i kirken. En frikirke mener vi vil bli en trangere og mindre åpen kirke.

Rendalen kommune

Rendalen kommune ønsker en modernisering av kirka, men at vi beholder verdigrunnlaget som er i dag.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Statskirkeordningen er den beste garantien for at kirken er der for alle som ønsker det og at alle kan føle seg hjemme her, uavhengig av trosretning. En mulighet er det vedtaes en egen kirkelov av Stortinget, men den må da bygge på en grunnlovsendring.

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Svaret på dette spørsmål er egentlig gitt i svar 1. En statskirke med rom for alle trosretninger kan ikke finansieres gjennom medlemsavgift, kontingent osv. Med offentlig finansiering mener vi både kommune og stat. Staten bør betale alle lønninger til ansatte i Den norske kirke, slik at vi får en forutsigbarhet når det gjelder lønnskostnader. Kommunen har ansvaret for daglig drift og vedlikehold.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttsende organer
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

Dagens valgordning er velfungerende og rettferdig, ved at de som er aktive i menigheten også er de som bestemmer sammensetningen av menighetens folkevalgte organer. Oppslutningen om menighetsrådvalg er totalt sett lav.

Rendalen kommune

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- Det humanistiske verdigrunnlaget
- At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
- Kommunen
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Økt ansvar fører til større engasjement, kirken kan bygge opp en lokal administrasjon med kunnskap og fagfolk. Dette vil gi kirken en større plass i folks bevissthet.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Det er i dag mange gamle kirker som trenger økt vedlikehold, dette pga. små midler til vedlikehold fra kommunene. Den norske kirke må kjempe med andre kommunale oppgaver om midler, så som barnehager, skoler, helse/omsorg. Vi ser i dag et skrikende behov for oppussing/vedlikehold av våre kirkebygg. Rendalen kommune mener at midler fra Opplysningsvesenets fond bør brukes til vedlikehold av kirkene.

Med vennlig hilsen

Toril Andreassen
Toril Andreassen
kultursjef/sekretær arbeidsutvalget

Tove Døsen

Tove Døsen
Varaordfører/leder arbeidsutvalget

Kopi: Kommunestyret (som referat) og medlemmer i arbeidsgruppa.